

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

ŞAHİN TOSUN BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/10857
Karar Tarihi : 11/1/2017

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Nuri NECİPOĞLU
Hasan Tahsin GÖKCAN
Rıdvan GÜLEÇ
Raportör : Fatma KARAMAN ODABAŞI
Başvurucu : Şahin TOSUN
Vekili : Av. Mustafa BOSTANOĞLU

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, hisseli olarak malik olunan taşınmazda imar uygulaması yapılması karşılığında bir kısım payın idare lehine bağışlanmasından sonra bağış şartı yerine getirilmediği hâlde iade edilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 25/6/2014 tarihinde yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Bakanlık tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş başvurucuya tebliğ edilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanlarını ibraz etmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve ekleri ile Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Kayabaşı Mahallesi Resneliçiftliği mevkiinde bulunan 1553 parsel sayılı taşınmazın 48439/731125 hissesinin maliki iken Küçükçekmece Belediye Başkanlığının (Belediye) taşınmazın

bulunduğu alandaki imar planlarını ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak iki ay içinde yapması karşılığında başvurucuya ait 12100/731125 hissenin Belediyeye bağış olarak devri hususunda taraflar arasında 2/10/1990 tarihli protokol imzalanmıştır.

9. Başvurucu, Tapu Sicil Müdürlüğünde düzenlenen 9/10/1990 tarihli resmî senet ile 1553 parsel sayılı taşınmazdaki 12100/731125 hissesini protokol uyarınca Belediyeye devretmiştir.

10. Belediye Meclisi 10/10/1990 tarihinde başvurunun hissedarı olduğu taşınmazı da kapsayan alanda ıslah imar planlarını kabul etmiştir. Belediye Meclisinin 27/2/1991 tarihli kararı ile ıslah imar planları iptal edilmiş ise de yine Belediye Meclisinin 6/5/1991 tarihli kararı ile daha önce kabul edilen ıslah imar planlarının uygulanmasına karar verilmiştir.

11. Belediye Encümeninin 27/5/1991 tarihli kararı ile 1553 parsel sayılı taşınmazı da kapsayan alanda imar uygulaması yapılmış ve ifraz işlemi sonrasında oluşan 167 ada 1 ve 3 parsel sayılı taşınmazlar 20/6/1991 tarihinde hisseli olarak başvuru adına tapuya tescil edilmiştir. Başvurucu; 167 ada 1 parsel sayılı taşınmazdaki hissesini 19/9/2008 tarihinde, 167 ada 3 parsel sayılı taşınmazdaki hissesini ise 4/4/2003 tarihinde üçüncü kişilere satarak tapuda devretmiştir.

12. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Büyükşehir Belediyesi) kendi sorumluluğunda bulunan 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının onaylanmasından sonra 1/1000 ölçekli imar planlarının ilçe belediyelerince yaptırılması gerektiğini belirterek 1/5000 ölçekli nazım imar planları onaylanmadan Belediyece hazırlanan ıslah imar planlarının iptali için İstanbul 2. İdare Mahkemesinde dava açmıştır. Başvurucu tarafından, Mahkemenin 17/3/1993 tarihli kararı ile imar planlarının iptaline karar verildiği ve kararın temyiz edilmeden kesinleştiği belirtilmiştir.

13. Belediye Meclisinin yeniden planlama yapılmasına ilişkin olarak 18/3/1994 ve 27/5/1996 tarihinde aldığı kararlar Büyükşehir Belediyesince iade edilmiş, Belediye Meclisi 17/9/1997 tarihli kararı ile 18/3/1994 tarihinde kabul edilen 1/1000 ölçekli uygulama imar planında ısrar edilmesine karar vermiştir.

14. Büyükşehir Belediyesi 18/3/1994 tarihli 1/1000 ölçekli uygulama imar planının ısrarı niteliğinde olan 17/9/1997 tarihli kararın iptali istemiyle Belediye aleyhine İstanbul 5. İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

15. Mahkemenin 24/9/1999 tarihli kararı ile imar planının daha önce iptal edilen ıslah imar planının büyük ölçüde bir kopyası olduğu; üst ölçekli planlara, planlama ilkelerine, şhircilik esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı belirtilerek hukuki dayanağı bulunmayan dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

16. Temyiz üzerine Danıştay Altıncı Dairesinin 17/5/2001 tarihli ilamı ile onanan karar, karar düzeltme isteminin reddedilmesi üzerine 21/1/2003 tarihinde kesinleşmiştir.

17. Başvurucu kendisine ait taşınmazın da bulunduğu alanda Belediye tarafından yapılan imar uygulamasının İstanbul 5. İdare Mahkemesi kararı ile iptal edildiğini 2009 yılının Kasım ayında öğrendiğini, bu nedenle 1553 parsel sayılı taşınmazdaki 12110/731125 hissenin Belediyeye bağışından rücu ettiğini belirterek Belediye ve taşınmazın hâlihazırda sınırları içinde bulunduğu Başakşehir Belediye Başkanlığı aleyhine 8/10/2010 tarihinde Küçükçekmece 2. Asliye Hukuk

Mahkemesinde bağışlanan hissenin veya imar uygulaması sonucu oluşan parsellerin tapularının iptali ile kendi adına tescili, bu mümkün olmaz ise taşınmaz hisse bedelinin tahsili istemiyle dava açmıştır.

18. Mahkemece 27/12/2011 tarihli karar ile davanın kısmen kabulüne, 1.133.296,80 TL'nin 21/1/2003 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacı başvurucuya ödenmesine karar verilmiştir. Kararın gerekçesinde, davalı Belediye tarafından yapılan imar planının iptal edilmiş olması nedeniyle "iki ay içinde plan yapma" taahhüdünün yerine getirilmediği ve bu nedenle başvurucunun bağıştan rücu etmesinin koşullarının oluştuğu belirtilmiştir. Gerekçede, taşınmazın el değiştirmiş olması nedeniyle iadesi yerine bedeline hükmedildiği açıklanmıştır.

19. Temyiz üzerine karar, Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 26/2/2013 tarihli ilamı ile bozulmuştur. Bozma gerekçesinde, Belediye tarafından yapılan imar uygulaması sonucu oluşturulan 167 ada 1 ve 3 parselden başvurucuya hisse verildiği ve başvurucunun bu taşınmazlardaki hisselerini, imar planının İstanbul 5. İdare Mahkemesince iptal edilmesinden önceki bir tarihte sattığı belirtilmiştir. Daire, bu durumda bağıştan rücu koşulları oluşmadığı gibi Belediyece yapılan imar uygulaması sonucu oluşan parsellerin imar planının iptali kararına rağmen hâlen ayakta olduğunu vurgulayarak davanın reddine karar verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

20. Karar düzeltme istemi ise aynı Dairenin 28/1/2014 tarihli ilamıyla reddedilmiştir.

21. Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonunda 28/5/2014 tarihli karar ile davanın reddine karar verilmiştir. Kararda, imar uygulaması sonucu başvurucuya verilen 167 ada 1 ve 3 parsel numaralı taşınmazlardaki hisselerin 19/9/2008 ve 28/10/2008 tarihlerinde üçüncü kişilere satıldığı ve bu nedenle bağıştan rücu koşullarının oluşmadığı gerekçesine dayanılmıştır.

22. Başvurucu vekilinin 28/5/2014 tarihinde yüzüne karşı okunan karara karşı temyiz yoluna gidilmemiştir. Davanın taraflarınca temyiz edilmeyen karar 9/9/2014 tarihinde kesinleşmiştir.

23. Başvurucu 25/6/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

24. 22/4/1926 tarihli ve mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 234. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Hibe, hayatta olan kimseler arasında bir tasarrufturki onunla bir kimse, mukabilinde bir ivaz taahhüt edilmeksizin malının tamamını veya bir kısmını diğer bir kimseye temlik eder."

25. Mülga 818 sayılı Kanun'un 240. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Hibe, şartla yahut mükellefiyetle takyit olunabilir."

26. Mülga 818 sayılı Kanun'un 244. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Vahip, aşağıdaki hallerden biri vukuunda elden yaptığı hibeden veya tenfiz ettiği taahhüdünden rücu ve mevhubunlehin elinde halen ne kalmış ise onun iadesini dava edebilir."

...

3 – *Mevhubunleh, hibeyi takyit eden mükellefiyeti haklı bir sebep olmaksızın icra etmezse"*

V. İNCELEME VE GEREKÇE

27. Mahkemenin 11/1/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

28. Başvurucu, hisseli olarak maliki olduğu taşınmazda imar uygulaması yapılması karşılığında bir kısım hissesini idare lehine bağışladığını ancak imar planlarının nihai olarak iptal edilmesi nedeniyle bağışlama şartının yerine getirilmiş sayılamayacağını savunmuştur. Başvurucu, bağışlama şartının ortadan kalkması nedeniyle bağışlamadan rücu ederek tapu iptali ve tescil, bu mümkün olmaz ise devredilen hisse bedelinin tahsili istemiyle açtığı davanın Mahkemece kabul edilmesine rağmen temyiz aşamasında imar uygulaması sonucu kendisine verilen taşınmazlardaki payların imar planlarının iptalinden önce satıldığı şeklinde doğru olmayan gerekçe ile hükmün bozulduğunu belirtmiştir. Bozma ilamının Yargıtay ilgili hukuk Dairelerince aynı konu ile ilgili olarak verilen emsal kararlara aykırı olduğunu vurgulayan başvurucu, taşınmazın değerinin artacağı beklentisi ile bir kısım hisselerin şartlı olarak Belediyeye bağışlanmasına rağmen beklenti gerçekleşmediği gibi hisseleri satan Belediyenin sebepsiz zenginleştiğini ifade etmiştir. Başvurucu sonuç olarak davanın reddi sebebiyle hisselerin mülkiyetinin kaybedilmiş olduğunu belirterek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

29. Başvurucu ayrıca, İlk Derece Mahkemesince bozma ilamına uyularak verilen 28/5/2014 tarihli karar ile iç hukukta başvurulabilecek yolların tükendiğini belirtmiştir.

30. Bakanlık görüş yazısında, öncelikli olarak başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik hususunun dikkate sunulduğu belirtilmiştir. Bakanlık; adil yargılanma hakkı yönünden ileri sürülen hususların yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu, başvurucunun imar planının iptalini öğrenmeden önce kendisine imarlı olarak verilen taşınmazları sattığı, bu satış işleminden sonra imar durumundaki değişikliği öğrenmesine müteakip dava açtığı, açılan davanın bu yönüyle emsal olarak gösterilen diğer kararlardan farklılık gösterdiği ifade edilerek yapılacak incelemede bu hususların dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.

31. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı verdiği beyanda ilk kararda direnilmesi talebinin İlk Derece Mahkemesince reddedilmesi ve bozma ilamına uyulması sebebiyle verilen son karara karşı etkin bir iç hukuk yolunun varlığından söz edilemeyeceğini vurgulamıştır. Başvurucu, bozma ilamında taşınmazların imar planından önce satılmış olduğu gerekçesine yer verilmiş ise de taşınmazların imar planının iptalinden sonra satıldığını, gerekçe aykırı gerekçe ile karar verildiğini ifade etmiştir.

B. Değerlendirme

32. İddianın değerlendirilmesinde dayanak alınacak Anayasa'nın "Mülkiyet hakkı" kenar başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

33. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun esas yakınlığı husus,

taşınmazın iade edilmemesi suretiyle mülkiyet hakkını kaybetmesi olduğundan adil yargılanma hakkına yönelik iddiaların da mülkiyet hakkı yönünden incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

1. Başvuru Yollarının Tüketilmesi

34. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrası 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (2) numaralı ve 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası, Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 64. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru "ikincil nitelikte bir kanun yolu" olup bu yola başvurulmadan önce kural olarak olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

35. Temyiz mahkemesinin yakın zamanda vermiş olduğu ve başvurusunun davasına da uygulanacak nitelikteki bir karar varsa ve temyiz mahkemesinin bu kararını değiştirmesi ihtimal dâhilinde görünmüyorsa başvuru, iç hukuk yollarını tüketmiş sayılacaktır (*Deniz Baykal*, B. No: 2013/7521, 4/12/2013, § 30).

36. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunulması için olağan kanun yollarının tüketilmesi gerekir. Ancak somut olayda, başvuru açısından temyiz yoluna başvurulması, tüketilmesi gerekli bir yol olarak değerlendirilmemiştir. Başvuru tarafından açılan davada İlk Derece Mahkemesi davanın kabulüne karar vermiş; temyiz üzerine Yargıtay 5. Hukuk Dairesi, İlk Derece Mahkemesi kararını bozmuş ve davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçelerle davanın kabulüne karar verilmesinin doğru görülmediğini belirtmiştir. Karar düzeltme isteminin reddi üzerine İlk Derece Mahkemesince anılan bozma ilamına uyularak davanın reddine karar verilmiştir. Bu durumda, verilen karara yönelik olarak temyiz mercii kararını vermiş ve İlk Derece Mahkemesince de temyiz merciiin verdiği karar doğrultusunda hüküm kurulmuştur. Bu aşamadan sonra başvurudan İlk Derece Mahkemesince verilen son karara yönelik olarak da temyiz yoluna başvurusunu beklemenin bireysel başvuru hakkının kullanılması önünde orantısız bir engel oluşturabileceği değerlendirilerek bu yönüyle İlk Derece Mahkemesince verilen son karara karşı temyiz yoluna başvurulmadan yapılan bu başvuru, olağan kanun yoluna başvurulmadığı için başvuru yollarının tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilemez nitelikte görülmemiştir.

2. Açıkça Dayanaktan Yoksunluk

37. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında açıkça dayanaktan yoksun başvuruların mahkemece kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda başvurusunun ihlal iddialarını kanıtlayamadığı, temel haklara yönelik bir müdahalenin olmadığı veya müdahalenin meşru olduğu açık olan başvurular ile karmaşık veya zorlama şikâyetlerden ibaret başvurular açıkça dayanaktan yoksun kabul edilebilir (*Hikmet Balabanoglu*, B. No: 2012/1334, 17/9/2013, § 24).

38. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.*" denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20).

39. Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı; mevcut mal, mülk ve varlıkları koruyan bir güvencedir. Bir kişinin hâlihazırda sahibi olmadığı bir mülkün mülkiyetini kazanma hakkı, kişinin bu konudaki menfaati ne kadar güçlü olursa olsun Anayasa'yla korunan mülkiyet kavramı içinde değildir. Bu hususun istisnası olarak belli durumlarda bir "ekonomik değer" veya icrası mümkün bir "alacağı" elde

etmeye yönelik "meşru bir beklenti" Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir. Meşru beklenti, makul bir şekilde ortaya konmuş icra edilebilir bir alacağın doğurduğu, ulusal mevzuatta belirli bir kanun hükmüne veya başarılı olma ihtimalinin yüksek olduğunu gösteren yerleşik bir yargı içtihadına dayanan, yeterli somutluğa sahip nitelikteki bir beklentidir. Temelsiz bir hak kazanma beklentisi veya sadece mülkiyet hakkı kapsamında ileri sürülebilir bir iddianın varlığı meşru beklentinin kabulü için yeterli değildir (*Kemal Yeler ve Ali Arslan Çelebi*, B. No: 2012/636, 15/4/2014, §§ 36, 37).

40. Olayda 1553 parsel sayılı taşınmazın ihtilaf konusu 12100/731125 hissesi başvuru tarafından 2/10/1990 tarihli protokol ile "taşınmazın bulunduğu alandaki imar planlarının ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak iki ay içinde yapılması" koşuluyla bedelsiz bir şekilde Belediyeye terk edilmesi taahhüt edilmiş ve Tapu Sicil Müdürlüğünde düzenlenen 9/10/1990 tarihli resmî senet ile de Belediyeye devredilmiştir. Başvurucunun hisselerini Belediyeye devretmiş olması nedeniyle mevcut bir mülkünün varlığından söz edilemez.

41. Başvurucu tarafından değinilen hissenin iadesi için dava açıldığı 8/10/2010 tarihinde yürürlükte bulunan mülga 818 sayılı Kanun'un 244. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi uyarınca bağışlayan, şartlı bağışlarda bağışlananın haklı bir sebep olmaksızın şartın gereğini yerine getirmemesi durumunda hibe edilen şeyi geri isteyebilir. Somut olayda, Belediye tarafından imar uygulaması yapılmış ise de 21/1/2003 tarihinde kesinleşen idari yargı kararıyla anılan uygulamanın dayanağı olan ıslah imar planları iptal edilmiştir. Bu durumda, başvuru taşınmazın Belediyeye devredilen kısmının iadesi hususunda meşru beklentisinin bulunduğu ve bu itibarla taşınmazın bu kısmının iadesi isteminin Anayasa'nın 35. maddesindeki güvence kapsamına girdiği sonucuna ulaşılmıştır.

42. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkı kişiye, başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma, semerelerinden yararlanma ve tasarruf etme olanağı veren bir haktır (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, §§ 28-32). Dolayısıyla malikin mülkünü kullanma, semerelerinden yararlanma ve mülkü üzerinde tasarruf etme yetkilerinden herhangi birinin sınırlanması, mülkiyet hakkına müdahale teşkil eder. Ayrıca "meşru beklenti" teşkil eden mülk edinme beklentilerini zedeleyici kamu işlem ve eylemleri de mülkiyet hakkına müdahale oluşturur.

43. Başvuru konusu olayda, taşınmazın iadesi yolunda meşru beklenti sahibi olan önceki malike iade edilmemesi mülkiyet hakkına müdahale oluşturmaktadır. Taşınmazın iade edilmemesinin mülkten yoksun bırakma olarak değil mülkiyetten barışçıl yararlanma hakkına müdahale kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

44. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılacağı öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Anılan madde uyarınca mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun düşebilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir.

45. Başvurucunun iade istemi mülga 818 sayılı Kanun'un bağışlama akdine ilişkin hükümleri gerekçe gösterilerek reddedildiğinden mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunduğu anlaşılmaktadır.

46. Kamu hizmetine tahsis edilmesi amacıyla bağışlanmayan taşınmazların Belediye tarafından üçüncü kişilere devredilmesinin önünde herhangi bir kanuni engel bulunmadığı gözetildiğinde somut olayda kamu hizmetine tahsis şartı bulunmaksızın bağışlanan ve Belediyece üçüncü kişiye devredilen taşınmaz hissesinin başvuruca iade edilmemesinde kamu yararı dışında bir amacın güdüldüğü söylenemez.

47. Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında dikkate alınacak ölçütlerden biri olan ölçülülük ilkesi, bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir. Öngörülen tedbirin, maliki olağandışı ve aşırı bir yük altına sokması durumunda müdahalenin orantılı ve dolayısıyla ölçülü olduğundan söz edilemez (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, § 38).

48. Somut olayda başvuruca, hissedarı bulunduğu taşınmazın 12100/731125 hissenini "taşınmazın bulunduğu alandaki imar planlarının ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak iki ay içinde yapılması" koşuluyla bedelsiz bir şekilde Belediyeye devretmiştir. Belediye Meclisince 10/10/1990 tarihinde başvuruca hissedarı olduğu taşınmazı da kapsayan alanda ıslah imar planları kabul edilmiş, Belediye Encümeninin 27/5/1991 tarihli kararı ile imar uygulaması yapılmış ve ifraz işlemi sonrasında oluşan 167 ada 1 ve 3 parsel sayılı taşınmazlar 20/6/1991 tarihinde hisseli olarak başvuruca adına tapuya tescil edilmiştir. Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan dava sonucunda İstanbul 2. İdare Mahkemesince 17/3/1993 tarihli karar ile ıslah imar planları iptal edilmiştir. Belediye Meclisinin 17/9/1997 tarihli kararı ile aynı planda ısrar edilmiş ise de Büyükşehir Belediyesi açılan davada İstanbul 5. İdare Mahkemesince verilen ve 21/3/2003 tarihinde kesinleşen kararla bu plan da iptal edilmiştir. Başvuruca, 167 ada 3 parsel sayılı taşınmazdaki hissesini 4/4/2003 tarihinde, 167 ada 1 parsel sayılı taşınmazdaki hissesini ise 19/9/2008 tarihinde üçüncü kişilere satarak tapuda devretmiştir.

49. Başvuruca ile Belediye arasında akdedilen 2/10/1990 tarihli protokolde öngörülen "taşınmazın bulunduğu alandaki imar planlarının ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak iki ay içinde yapılması" şartı uyarınca Belediye tarafından imar planları ile imar uygulama işlemleri yapılmış ve imar uygulaması sonucu oluşan 167 ada 1 ve 3 parsel sayılı taşınmazlardan başvurucaya hisse verilmiştir. Söz konusu imar uygulama işleminin dayanağı olan imar planları idari yargı tarafından iptal edilmiş ise de uygulama sonucu oluşan parsellerin eski hâline iadesi için yeni bir parselasyon planı yapılmadığından bu parseller hukuki varlıklarını sürdürmüşlerdir. Nitekim başvuruca, hukuka aykırı olduğu idari yargı kararıyla saptanan imar planına dayanılarak oluşturulan 167 ada 1 ve 3 parsel sayılı taşınmazlardaki hisselerini iptal kararının kesinleşmesinden sonraki tarihlerde satmıştır. Başvuruca, hukuka aykırı olduğu saptanmış olsa bile bu hukuka aykırı planlara dayanılarak oluşturulan parsellerdeki hisselerini satmak suretiyle imar uygulamasıyla ulaşmak istediği sonucu elde etmiştir. Başvuruca, imar planının hukuka uygun olması hâlinde dahi bu plandan sağlayabileceği tüm yararları kavuşmuştur. Diğer bir ifadeyle, imar planlarının iptal edilmiş olması başvuruca hiçbir hakkına halel getirmemiş, başvuruca plan yürürlükteymiş gibi planın tüm sonuçlarından yararlanmıştı. Başvuruca, söz konusu imar planlarının iptal edilmemesi hâlinde elde edeceği, ancak iptal edilmiş olması nedeniyle mahrum kaldığı hiçbir menfaatinin varlığından bahsedilemez.

50. Sonuç olarak başvurunun başış için öngörülen şartla elde edebileceği tüm yararları kavuştuğu gözetildiğinde, taşınmazın ihtilafı hissellerinin başvurucuya iade edilmemesinin başvurucuya olağandışı, aşırı ve ölçüsüz bir yük külfet yüklediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda, mülkiyet hakkına yönelik açık bir ihlalin bulunmadığı anlaşılmıştır.

51. Açıklanan nedenlerle, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle **KABUL EDİLEMEZ OLDUĐUNA**,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde **BIRAKILMASINA** 11/1/2017 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Rıdvan GÜLEÇ